

Dokument s plenarne sjednice

B9-0236/2021

26.4.2021

PRIJEDLOG REZOLUCIJE

podnesen slijedom izjave potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku

u skladu s člankom 132. stavkom 2. Poslovnika

o Rusiji, slučaju Alekseja Navaljnog, povećanoj vojnoj prisutnosti na granici s Ukrajinom i ruskom napadu u Češkoj Republici
(2021/2642(RSP))

Sergey Lagodinsky, Markéta Gregorová, Eleonora Evi, Ernest Urtasun, Rosa D'Amato, Hannah Neumann, Mounir Satouri, Ignazio Corrao, Bronis Ropé, Yannick Jadot, Sara Matthieu, Piernicola Pedicini, Jakop G. Dalunde, Alice Kuhnke, Pär Holmgren, Reinhard Bütkofer, Francisco Guerreiro, Viola Von Cramon-Taubadel, Ville Niinistö
u ime Kluba zastupnika Verts/ALE-a

Rezolucija Europskog parlamenta o Rusiji, slučaju Alekseja Navaljnog, povećanoj vojnoj prisutnosti na granici s Ukrajinom i ruskom napadu u Češkoj Republici (2021/2642(RSP))

Europski parlament,

- uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije o Rusiji, odnosima EU-a i Rusije te Ukrajini,
- uzimajući u obzir Povelju UN-a, Konvenciju UN-a o pravu mora, Opću deklaraciju o ljudskim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima i Konvenciju Vijeća Europe za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda,
- uzimajući u obzir paket mjera za provedbu sporazumâ iz Minska, usvojen i potpisani u Minsku 12. veljače 2015. i u cijelosti podržan rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a br. 2202 (2015) od 17. veljače 2015.,
- uzimajući u obzir Izjavu Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u ime EU-a od 18. travnja 2021. o pogoršanju zdravstvenog stanja Alekseja Navaljnog,
- uzimajući u obzir izjavu glasnogovornika Europske službe za vanjsko djelovanje od 19. travnja 2021. o protjerivanju čeških diplomata i Izjavu Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku u ime EU-a od 21. travnja 2021. u solidarnosti s Češkom Republikom zbog kriminalnih aktivnosti na njezinu državnom području,
- uzimajući u obzir izjavu ministara vanjskih poslova skupine G7 i Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku od 12. travnja 2021. o Ukrajini,
- uzimajući u obzir članak 132. stavak 2. Poslovnika,
 - A. budući da Rusija na granici s Ukrajinom, u okupiranom Donbasu i na nezakonito pripojenom Krimu bez prethodne najave gomila svoje vojne snage na dosad nezapamćen način, što uključuje masovna kretanja postrojbi; budući da je Rusija najavila da će zatvoriti Kerčka vrata za ratne brodove i nekomercijalna plovila do listopada 2021., čime kani djelomično blokirati pristup Azovskom moru, što je u suprotnosti s Konvencijom UN-a o pravu mora; budući da je prošlo šest godina od donošenja sporazumâ iz Minska i sedam godina od nezakonitog ruskog pripojenja Krimskog poluotoka i početka rata u Ukrajini;
 - B. budući da je Aleksej Navaljni, ruski odvjetnik, oporbeni političar i antikorupcijski aktivist, koji je trenutačno nezakonito pritvoren u kažnjeničkoj koloniji, više puta podvrgnut mučenju i nečovječnom postupanju, pri čemu se pogoršalo njegovo zdravstveno stanje i životno je ugrožen, te još uvjek nije primio odgovarajuću liječničku skrb; budući da, ako Aleksej Navaljni sada i primi potrebnu skrb, ne postoji nikakvo jamstvo da neće biti izložen daljnjem nečovječnom postupanju odnosno tretmanu i pokušajima kojima se njegov život dovodi u opasnost; budući da je Europski

sud za ljudska prava proglašio njegovu zatvorsku kaznu nezakonitom i opasnom po život te je izjavio da ga Rusija mora odmah osloboditi; budući da je EU najoštrije osudio trovanje Alekseja Navaljnog i nametnuo ciljane sankcije te da i dalje zahtijeva neovisnu istragu njegova trovanja;

- C. budući da su prava na slobodu mišljenja i govora, udruživanja i mirnog okupljanja utvrđena Ustavom Ruske Federacije; budući da se stanje ljudskih prava i vladavine prava u Rusiji i dalje pogoršava te da vlasti stalno krše ta prava i slobode;
 - D. budući da su češke vlasti potvrdile da je napadač odgovoran za eksplozije u skladištu streljiva Vrbetice 2014. gotovo sigurno bio državni akter povezan s ruskom vojnom obavještajnom službom GRU; budući da su te nezakonite radnje na državnom području Češke rezultirale smrću dvojice čeških građana i golemom materijalnom štetom te su predstavljale ozbiljnu prijetnju civilnom stanovništvu i drastično kršenje suvereniteta jedne države članice EU-a za koje je odgovorna neka strana sila;
 - E. budući da je Češka 17. travnja obznanila svoju odluku o protjerivanju 18 zaposlenika ruskog veleposlanstva na temelju svojih nalaza; budući da je Rusija na to odgovorila protjerivanjem 20 čeških diplomata; budući da je Češka 22. travnja 2021. odlučila smanjiti broj osoblja u ruskome veleposlanstvu u Pragu i ograničiti ga na trenutačni broj češkog osoblja u Moskvi, u skladu s člankom 11. Bečke konvencije o diplomatskim odnosima, čime je ruskom veleposlanstvu dano vrijeme za usklađivanje do kraja svibnja;
1. u potpunosti podržava neovisnost, suverenost i teritorijalnu cjelovitost Ukrajine unutar njezinih međunarodno priznatih granica; osuđuje nezakonito pripojenje Krima i Sevastopolja koje je izvršila Ruska Federacija te njezino izravno i neizravno sudjelovanje u oružanim sukobima u istočnoj Ukrajini, kao i kršenja ljudskih prava koja se provode na tim teritorijima i pasportizaciju građana u okupiranim Donbasu i Krimu;
 2. poziva Rusiju da odmah prekine provokacije na ukrajinskoj granici, koje imaju destabilizirajući učinak na cijelu regiju i šire, te da smiri napetosti u skladu sa svojim međunarodnim obvezama, kao što su načela OEŠ-a i obveze u pogledu transparentnosti vojnih kretanja i Bečki dokument; s olakšanjem prima k znanju najavu ruskog ministra obrane Sergeja Šojsuga da će se postrojbe koje izvode vojne vježbe vratiti u bazu do 1. svibnja te ustraje u tome da se sve ruske postrojbe moraju odmah povući; apelira na sve strane da se pridržavaju sporazuma o prekidu vatre; izražava solidarnost s Ukrajinom i podržava njezinu suzdržanost s obzirom na trenutačne provokacije;
 3. apelira na sve strane da u potpunosti provedu odredbe sporazumâ iz Minska, uključujući one o okončanju vojnih aktivnosti u istočnoj Ukrajini te da se konstruktivno angažiraju u Normandijskom formatu i Trilateralnoj kontaktnoj skupini; ističe potrebu za političkim rješenjem sukoba u istočnoj Ukrajini i jačom ulogom EU-a u mirnom rješavanju sukoba;
 4. apelira na države članice EU-a da formuliraju vjerodostojnu dugoročnu perspektivu za pristupanje EU-u i iznesu je Ukrajini; poziva države članice i saveznike EU-a da Ukrajini pruže snažna sigurnosna jamstva kojima bi se osigurala zaštita od budućih eskalacija s Ruskom Federacijom;

5. oštro osuđuje zatvaranje Alekseja Navaljnog i poziva na njegovo trenutačno i bezuvjetno puštanje na slobodu, kao i na puštanje na slobodu onih koji su pritvoreni u masovnim prosvjedima podrške; poziva ruske vlasti da Alekseju Navalnjom odmah omoguće pristup liječnicima po vlastitom izboru i da poboljšaju uvjete u zatvorima i ustanovama za pritvor kako bi se ispunili međunarodni standardi; poziva države članice da istraže mogućnosti evakuacije Alekseja Navaljnog u koordinaciji s ruskim vlastima;
6. osuđuje namjeru ruskih vlasti da Zakladu za borbu protiv korupcije pod vodstvom Alekseja Navaljnog proglaše ekstremističkom organizacijom te je smatra neutemeljenom i diskriminatornom; apostrofira borbu protiv korupcije i dodaje da je želja za sudjelovanjem u slobodnom i pluralističkom javnom diskursu i izbornom procesu neotuđivo pravo svake pojedinačne i demokratske političke organizacije i nema veze s ekstremističkom vizijom;
7. izražava svoju solidarnost s demokratskim snagama u Rusiji koje se zalažu za otvoreno i slobodno društvo, te svoju potporu svim pojedincima i organizacijama koji se nađu na meti napada i represije; apelira na ruske vlasti da prestanu s uzneniranjem, zastrašivanjem i napadima na oporbu, civilno društvo, medije, borce za ljudska prava i borce za prava žena te druge aktiviste; potiče EU da ustrajno poziva Rusiju da stavi izvan snage ili izmijeni sve zakone koji nisu u skladu s međunarodnim standardima; podsjeća na svoju snažnu potporu svim borcima za ljudska prava u Rusiji i njihovu radu; poziva delegaciju EU-a i predstavnštva država članica u toj zemlji da ojačaju svoju potporu civilnom društvu te da iskoriste sve raspoložive instrumente kako bi povećali svoju potporu radu boraca za ljudska prava i, prema potrebi, olakšali izdavanje hitnih viza te osigurali privremenim smještaj u državama članicama EU-a;
8. osuđuje opasno rusko uplitanje u Češkoj kao teško kršenje međunarodnog prava i suvereniteta jedne od država članica EU-a; poziva Rusiju da prekine sve aktivnosti kojima se ugrožavaju sigurnost i stabilnost u EU-u, da odgovorne osobe pozove na odgovornost i isplati naknadu obiteljima građana koji su preminuli u napadu 2014.; izražava solidarnost s Češkom i poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika i Vijeće da poduzmu odgovarajuće protumjere, uključujući produljenje ciljanih sankcija u slučaju odmazde protiv Češke ili bilo koje druge države članice EU-a; poziva države članice da razmotre mogućnost protjerivanja ruskih diplomata iz solidarnosti;
9. osuđuje propagandu i dezinformiranje u ruskim medijima i njihovo zlonamjerno širenje u EU, kao i rad ruskih farmi trolova, posebno onih koji trenutačno kleveću Češku tvrdeći da je ona satelit američkih interesa, a ne suverena država s neovisnim obaveštajnim službama; osuđuje kibernapade na češku stratešku instituciju državne uprave povezane s ruskom vojnom špijunažom;
10. poziva potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika i Vijeće da osmisle novi strateški pristup za odnose EU-a s Rusijom, na temelju kojeg se treba bolje podupirati civilno društvo, jačati međuljudske kontakte s građanima Rusije, postaviti jasne granice za suradnju s ruskim državnim akterima, koristiti tehnološke standarde i otvoreni internet kako bi se poduprli slobodni prostori i ograničile represivne tehnologije te iskazati solidarnost s istočnim partnerima EU-a, među ostalim u pogledu sigurnosnih pitanja i mirnog rješavanja sukoba; ističe da se svaki dijalog s Rusijom mora temeljiti

na poštovanju međunarodnog prava i ljudskih prava;

11. traži od Vijeća i potpredsjednika Komisije / Visokog predstavnika da povećaju otpornost i kapacitete za poduzimanje protumjera protiv hibridnih intervencija, uključujući dosljednu borbu protiv pranja novca, posebno u pogledu sredstava koja ruska elita deponira ili troši u EU-u, i smanjenje ovisnosti EU-a o ruskoj energiji; stoga potiče institucije EU-a i sve države članice da zaustave dovršetak plinovoda Sjeverni tok 2 i da zahtijevaju prestanak izgradnje kontroverznih nuklearnih elektrana od strane poduzeća Rosatom; poziva na preustroj mehanizama sankcija EU-a kako ne bi bili toliko spori, složeni i prekomjerno pravno regulirani; zahtijeva da države članice da u Odboru ministara Vijeća Europe nastupaju jedinstveno u pogledu ruskog ustrajnog nepoštovanja presuda Europskog suda za ljudska prava;
12. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću, Komisiji, potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, vladama i parlamentima država članica, Vijeću Europe, NATO-u, Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju, predsjedniku, vradi i Vrhovnoj radi Ukrajine, te predsjedniku, vradi i Državnoj dumi Ruske Federacije.